

OSAMER
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
OSMANLI ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

TÜRAMER

FSMVÜ
Türkiye Araştırmaları Merkezi

Sözün Tarihi – Tarihin Sözü

TARİH VE EDEBİYAT ARASINDA YENİ YAKLAŞIMLAR SEMPOZYUMU

25-26 KASIM 2021

Sakarya

SEMPOZYUM PROGRAMI

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

25

Kasım 2021
Perşembe

**Sakarya Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi
Nevzat Kor Salonu**

10.30-11.00 **Açılış Konuşmaları**

11.00-12.30 **Açılış Paneli**

M. Fatih Andı
Yılmaz Daşcıoğlu
Halim Kara
Dursun Ali Tökel

12.30-13.30 **Öğle Yemeği**

I. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Bahir Selçuk**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/98876589269>
Meeting ID: 988 7658 9269

13.30-13.45 **Mesut Algül-Bahir Selçuk**

Edebiyat Tarihi Araştırmalarına Kaynak Olarak Arşiv Belgeleri (Hüseyin Râcî Efendi, Tarsuslu Cûdî-zâde Mehmed Tevfik ve Süleymaniyeli Mehmed Re'fet Örnekleri)

13.45-14.00 **Umut Soysal**

Edebiyat Tarihi Araştırmalarında Arşiv Kaynaklarının Kullanımı: "Mabeyn-i Hümayun" Örneği

14.00-14.15 **Elif Türker Gümüş**

Tarihin Üvey Evladı: "Hatıra" Türü

14.15-14.30 **Gülçin Tuğba Nurdan**

Askerî Örneklerle Hatırat ve Günlük Türlerinin Kurgusal ve Gerçeklik Bağlımlarında Değerlendirilmesi

I. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Canan Sevinç**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/95349823552>
Meeting ID: 953 4982 3552

13.30-13.45

Canan Sevinç

Tarihî Hadiseler ve Şahsiyetler Bağlamında 2000
Sonrası Türk Romanında Türk Havacılık Tarihi

13.45-14.00

Mehmet Yılmaz Akbulut

Biyografinin Farklı Yüzleri: Tarihsel Biyografi Yazımında
Yeni Yaklaşım ve Usul Teklifleri

14.00-14.15

Zeynep Tek

Cennetlik İbrahim Efendi'nin Kitabî Kurgusu

14.15-14.30

Elif Türkislamoğlu

Türk Düşünce Hayatında Edebî Metinler Üzerinden
Tarihe ve Topluma Bakışta İki Yaklaşım: Sabri F.
Ülgener ve Şerif Mardin

14.30-14.45

Müzakere

14.45-15.00

Ara

II. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Enes Şahin**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/93283874930>
Meeting ID: 932 8387 4930

15.00-15.15

Kübra Karaköz

Eski Mezopotamya'da İdeoloji ve Edebiyat: Akkad
Krallarının Kahramanlık Mitleri

15.15-15.30

Enes Şahin

Tarih ile Edebiyat Arasındaki Köprünün Sahibi
Kim?: Türklerin İslamlaşma Devri Tarihine *Deli
Dumrul'un* Gözünden Bakmanın İmkânı

15.30-15.45	Sultan Gürsoy Destanın İçindeki Tarih: <i>Digenes Akrites Destanı</i>
15.45-16.00	Nursel Işık Sultan Abdülaziz'in Vefatının Türkülere Yansıması

II. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Sema Noyan**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/98207409709 Meeting ID: 982 0740 9709
15.00-15.15	Esra Altay Fatimî- Haçlı İlişkilerinin Dönemin Şiirlerine Yansıması
15.15-15.30	Yaşar Tolga Cora Emek Tarihi İçin Edebi Bir Kaynak: <i>Culfa Destanı</i> Adlı Ermeni Harfli Türkçe Bir Eser (1899)
15.30-15.45	Bahadır Karadağ Tevfik Fikret'in "Tarih-i Kadim" Şiirinin Değerlendirilmesi
15.45-16.00	Sema Noyan 1980 Sonrası Türk Şairlerinden Hüseyin Atlansoy ve İhsan Deniz'in Şiirlerinde Medeniyet Göstergeleri Bağlamında Şiir ve Medeniyet İlişkisi
16.00-16.15	Müzakere
16.15-16.30	Ara

III. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Osman Cengiz**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/6344846609 Meeting ID: 634 484 6609
16.30-16.45	Ali Vasfi Kurt-Ender Büyükozkara <i>Saltuknâme</i> ve <i>Vilâyetnâme</i> Bağlamında Evliya Menâkıbnâmelerinin Tarihyazımı Açısından Değeri

16.45-17.00	Nazım Taşan Böyle İşitdüm Müverrihden Bunı: Şair ve Tarihî Bilgi Hakkında Bir Tartışma
17.00-17.15	Galip Çağ Balkan Tarihi Yazımında Kurgu, Gerçeğe Nasıl Hükmeder? Bai Ganyo'dan İvo Andriç'e Bir Eleştiri
17.15-17.30	Osman Cengiz 16. Yüzyıl Batı Edebiyatı <i>Denemeler</i> 'inde Tarih Anlatımı: Montaigne ve Bacon Örnekleri

III. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Orhan Kaplan**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/91611919359 Meeting ID: 916 1191 9359
16.30-16.45	Orhan Kaplan İbrahim Necmi Dilmen'in <i>Târîh-i Edebiyyât Dersleri</i> (I. Cilt) Adlı Kitabında Klasik Türk Şairleri Hakkında Yaptığı Değerlendirmeler
16.45-17.00	Birol Bulut Osmanlı'nın Son Yüzyılında Edebiyat Tarihi Tartışmaları
17.00-17.15	Hakan Soydaş Musavver Servet-i Fünûn Salnâmelerinde Edebiyata ve Tarihe Düşülen Notlar
17.15-17.30	Tuğba Özen Süreli Yayınlarda Cihat-ı Ekber'e Davet Manzumeleri
17.30-17.45	MÜZAKERE

I. OTURUM / 1. SALONOturma Başkanı: **Ahmet N. Özdal**<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/6245268713>
Meeting ID: 624 526 8713

09.30-09.45

Ahmet N. ÖzdalOrtaçağ'a Has Edebi Dilin Araştırmacı-Tarihçileri
Yanılma Potansiyeline Dair

09.45-10.00

Emre ElmasTarih, Yazı ve Kurgu: Yazının Tarihle Bir Oyunu Olarak
Tarihyazımı Göstermesini Yeniden Düşünmek

10.00-10.15

Şeyma BakkaloğluTarih Yazımında Oryantalist ve Oksidentalst Söylem:
Veba Geceleri

10.15-10.30

Lütviyye Asgerzade

Yaşanan ve Yazılan Tarih Azerbaycan Romanında

I. OTURUM / 2. SALONOturma Başkanı: **Demet Koçyiğit**<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/8825751431>
Meeting ID: 882 575 1431

09.30-09.45

Ahmet AkgölCumhuriyet'in Onuncu Yıl Kutlamaları Kapsamında
Yazılan *On Yılın Romanı* ve *Baybiçe* Romanlarında
Tarihi Köken Kurgusu

09.45-10.00

Özge ŞahinMithat Cemal Kuntay'ın "Tarih Köşelerinde" Başlıklı
Yazılarında Edebiyat, Tarih ve İdeoloji

10.00-10.15	Demet Koçyiğit Sosyolojik Eleştiri ve Sosyal Tarihçilik Anlayışı Açısından Tren Öyküleri Üzerine Bir İnceleme
10.15-10.30	Nilüfer Aka Erdem <i>A'mâk-ı Hayâl'den Aynadaki Yalan'a</i> Zihniyet Sorgulaması
10.30-10.45	Müzakere
10.45-11.00	Ara

II. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Yasemin Ulutürk Sakarya**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/92436941777 Meeting ID: 924 3694 1777
11.00-11.15	Mert Tutucu <i>Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı</i> 'na Yeni Tarihselci Bir Bakış: Farklı Şeyh Bedreddin Portreleri
11.15-11.30	Yasemin Ulutürk Sakarya Yeni Tarihselciliğin ' <i>Resimli Dünya</i> 'sı
11.30-11.45	Meriç Kurtuluş <i>Efsane</i> Bir Barbaros Hayreddin Paşa Romanı mı?

II. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Muhammet Sani Adıgüzel**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/9250121685 Meeting ID: 925 012 1685
11.00-11.15	Ayşe Uzun Sözün Tarihinden Medet Uman Tefsir
11.15-11.30	Muhammet Sani Adıgüzel Hadislerden Hadiselere: Mehmed Ârif Bey'in <i>Binbir Hadis Şerhi</i>

11.30-11.45	Peyman Ünügür Tek Geçmişe Dönük Toplumsal Cinsiyet Okumalarında Başvuru Kaynağı Olarak Popüler Türk-İslam Edebiyatı Eserleri: <i>Muhammediyye Örneği</i>
11.45-12.00	Pınar Kaya Tan Târihî Vesîkalarla Bâtınî Faâliyetlerinin Kurgulanmasına Dâir Bir Örnek: <i>Cennet Fedaileri</i>
12.00-12.15	Müzakere
12.15-12.30	Ara

III. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Can Şen**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/6245268713 Meeting ID: 624 526 8713
12.30-12.45	Ayşe Türkhan Seyahatnameler ve Tarih İlişkisi Bağlamında 17. Yüzyıl Arap Seyahat Edebiyatı: İbrahim El-Hiyârî'nin Seyahatnamesi
12.45-13.00	Fatma Batkitar Tarihe Tanıklığın İmkânı Olarak Seyahatnâmeler; Sekine Sultan ve Mihrimah Hanımın Sefernâmeleri
13.00-13.15	Gürkan Gümüştam-Gülden Sarı Kanlıay Tarih Mecmualarında Osmanlıların Kıbrıs'a Düzenlediği Sefer ve Adanın Fethine Dair Düşürülen Notlar
13.15-13.30	Can Şen Orbay Deliceirmek'in "Hüzzam İle Özgürlük" Şiirinde Kıbrıs Türk Tarihinin Üç Dönemi

III. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Murat Öztürk**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/8825751431>
Meeting ID: 882 575 1431

12.30-12.45

Murat Öztürk

Üsâme İbn Münkız'ın Gözüyle Haçlı Seferleri Sırasındaki
Muharebe Sanatı ve Taktikleri

12.45-13.00

Zeliha Öztürk

Savaş Edebiyatında Çanakkale Savaşı'nın Öte Yüzü:
The Anzac Book

13.00-13.15

Huriye Şen

Moğol-Japon Savaşının Japon Edebiyatına
Yansımaları

13.15-13.30

Zafer Özdemir

"Ankara'dan Ne Haber?"

13.30-13.45

Müzakere

13.45-14.00

Ara

IV. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Ahmet Özturhan**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/6556442951>
Meeting ID: 655 644 2951

14.00-14.15

Okan Küsgün

11 ve 12. Yüzyıl Fars Edebiyatı Eserlerinin Selçuklu
Tarihçiliği İçin Önemi: *Vis ile Ramin*, *Çehar Makale* ve
Hamse Örneği

14.15-14.30

Ahmet Özturhan- Ahmet Korkmaz

XV. Yüzyıl Farsça Timurlu Kroniklerinin Manzum
Rivayetlerinde Silah Terminolojisine Dair Verilerin
Değerlendirilmesi

14.30-14.45	Duygu Kayalık Şahin Edebiyatın Perspektifinden Osmanlı Kroniklerinin Tahlili: <i>Hâkim Tarihi</i> 'nde Anlatım Teknikleri
14.45-15.00	M. Emin Yüksel-Ali Emre Özyıldırım Tarih ve Hikâye Arasında: Şehnameci Seyyid Lokman'ın Dünya Tarihi Olan <i>Zübdetü't-Tevârih</i> 'ini Edebî Bir Metin Olarak Okumak

IV. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Yüce Aydoğan**

	https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/9250121685 Meeting ID: 925 012 1685
14.00-14.15	Hamit Karasu Osmanlı Savaş İlanlarında Kullanılan Üslupta Değişim
14.15-14.30	Gökhan Demir Ordu'daki Osmanlı Camilerinin Kitabelerinde Tarih Düşürme Geleneği
14.30-14.45	Yüce Aydoğan Çağdaş Türk Edebiyatında Bellek-Sonrası Estetiği: Barış Bıçakçı ve Behçet Çelik Edebiyatında Hafıza-Dışı Geçmiş
14.45-15.00	Cahide Kayış Tarihsel Empati Becerisinin Geliştirilmesinde Romanların Kullanımı <i>Limon Ağacı</i> Romanı Örneği: Bir Eylem Araştırması
15.00-15.15	Müzakere
15.15-15.30	Ara

V. OTURUM / 1. SALON

Oturum Başkanı: **Ramazan Kandemir Enser**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/6556442951>
Meeting ID: 655 644 2951

15.30-15.45

İlknur Özer

Okçuzâde Mehmed Şâhî ve Münşeâtı: *Münşeâtü'l-İnşâ*

15.45-16.00

Ramazan Kandemir Enser

Kemal Tahir ve Tanpınar'da "Enstitü" Sorunu: İlk Dönem Cumhuriyet Kurumsallaşmasının Politik Eleştirisi

16.00-16.15

Serap Şimşek Padar

Aka Gündüz'ün Bilinmeyen Bir Fenni Edebiyat Tefrikası: *T: 5000*

V. OTURUM / 2. SALON

Oturum Başkanı: **Ayşe Duygu Yavuz**

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/93440767820>
Meeting ID: 934 407 67820

15.30-15.45

Ayşe Duygu Yavuz

Münevver Ayaşlı'nın Üçlemesinde Tarihi Gerçekliğin Kurmaca Yoluyla Yeniden-İnşası

15.45-16.00

Ebru Değ e Güven

Harbin Edebiyata Yansıması: 19. Yüzyılın İkinci Yarısındaki Savaşları Romanlardan Okumak

16.00-16.15

Reyhan Tutumlu

Sansüre Uğrayan Saime'nin Edebiyat ve Tarihe Bıraktıkları

16.15-16.30

Müzakere

16.30-17.00

Ara

17.00-17.30

Kapanış Oturumu

<https://fsm-edu-tr.zoom.us/j/98285981721>
Meeting ID: 982 8598 1721

بسم الله الرحمن الرحيم

هذه رسالة في جوامع تعريفات الألفية التاريخ يوم معلوم ينسب إليه
زمان يات عليه الدائر سطح محيط به خط واحد في داخله نقطة كل
الخطوط المستقيمة الخارجة من تلك النقطة إلى المحيط متساوية وذلك
النقطة مركز الدائرة القطر هو الخط المستقيم الواصل بين طرفي قوس
نصف الدائرة فبالأصغر لا يمر مركز الدائرة الذي هو الخط المستقيم
الخارج بين طرفي قوس بعض الدائرة جيب القوس هو الخط المستقيم
الخارج من أحد طرفي القوس قائم على القطر الخارج من طرفي الآخر
على رؤيا قائمته ويقال له نصف وترضعف القوس سهم القوس
قطعة من القطر بين طرفي القوس وجيبه ويقال له لجيب المعكوس
المقياس شخص سيقا قائم على السطح وأما مواز السطح الأفق
سبعة أوسنة ونصف ويسمى أقداماً وأما ان يقسم بأقسام
آخر ويستعمل ظله في وجوده من الأعمال الظل الأفق الكل قوس هو المأخوذ
من المقاييس الموازية بسطح الأفق وهو خط يخرج من أصل المقياس
موازيًا بالجيب القوس الظل الثاني الكل قوس هو المأخوذ من المقاييس القائمة
على السطح الأفق وهو خط يخرج من أصل المقياس موازيًا للجيب تمام
القوس قوس الظل هو قوس الارتفاع الذي بحسبه يكون ظل
المقياس قطر الظل الخط الواصل بين رأس المقياس ونهاية الظل
كل الكلى الكرة المتحركة الحركة لجميع الكواكب من المشرق إلى المغرب في كل
يوم بليته دورة واحدة والدوائر العظام هي التي تمر بمركز الكرة

ويعطها